

VIRKAMIESLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS

Päätös nro 12/2003
12.2.2003

Asia Irtisanomista koskeva oikaisuvaatimus

Päätös, johon haetaan oikaisua

Toivakan asevarikon 9.10.2002 tekemä päätös, jolla A on valtion virkamieslain 25 §:n 2 momentin nojalla irtisanottu työnjohtajan virasta. Irtisanomista koskevan päätöksen mukaan A on ollut luvatta poissa työpaikalta 30.9.2002. A oli ilmoittanut olleensa sairaana, mutta ei ole toimittanut todistusta. Poissaolosta ilmoittamisesta on huomautettu A:ta aikaisemmin suullisesti huhtikuussa 2001 ja samasta asiasta A on saanut kirjallisen varoituksen 12.6.2002. Päätöksen mukaan poissaolon ilmoitusmenettelyyn liittyvä käyttäytyminen työnjohtajan asemassa ja tehtävässä ei ole ollut esimiesaseman mukaista.

Oikaisuvaatimus

A on vaatinut, että irtisanomista koskeva päätös kumotaan. Valtioneuvoston 4.3.1976 antaman päihteiden haittojen vähentämiseksi valtionhallinnossa koskevan päätöksen mukaisia menettelytapoja hoitoon ohjaamiseksi ei ole noudatettu ennen kuin virkasuhteen päättäminen tulee harkittavaksi. A on työskennellyt puolustusvoimien palveluksessa 11.1.1971 lähtien. A:n poissaolot ovat johtuneet siitä, ettei hän ole liiallisen alkoholinkäytön vuoksi katsonut voivansa turvallisuussyistä mennä työhön. Jokaisen poissaolon aikana A on kuitenkin ilmoittanut työpaikalle, vaikka ei sitä olekaan tehnyt ohjeiden mukaisesti. Työnantajan puolelta häntä ei ole kehoitettu hakeutumaan hoitoon liiallisen alkoholinkäytön takia. Poissaoloja on neljän vuoden aikana ollut vain viisi päivää.

Vastine

Toivakan asevarikko on antanut asiasta vastineen. Irtisanomista on edeltänyt suullinen huomautus 21.5.2001 ja kirjallinen varoitus 12.6.2002. Lisäksi A:ta on varoitettu vuonna 1999 työpaikalla päihtyneenä olemisesta. A:n varikolla palveluksessaolon työhistoriaan vuodesta 1971 sisältyy jo aiemmin yksi irtisanominen vuonna 1993. Tätä irtisanomista edelsi päihdeongelma ja tulokseton hoitoonohjaus. A:lle tarjottiin toinen mahdollisuus toimia Toivakan asevarikon tehtävissä, ja hänet otettiin työsopimussuhteiseksi lataamotyöntekijäksi. Vaikka A ei aiemmissa luvattomaan poissaoloon tai työpaikalla päihtyneenä esiintymisen yhteydessä ole ilmoittanut alkoholiongelmastaan, on hänen kanssaan kaikissa tapauksissa vuodesta 1999 lähtien keskusteltu hänen alkoholin käytöstään ja tarjottu mahdollisuutta hakeutua hoitoon.

Vastaselitys

A on antanut vastaselityksen. Niin irtisanomisen kuin kirjallisen varoituksenkaan yhteydessä ei mainittu alkoholin väärinkäyttöä tai kehoitettu hoitoon ohjaukseen. Työnantajan olisi useista esille käyneistä merkeistä tullut pystyä päättämään, että poissaoloissa oli kyse jonkin asteisesta päihdeongelmasta.

Virkamieslautakunnan ratkaisu

Perustelut

Sovellatut oikeusohjeet

Valtion virkamieslain 14 §:n 2 momentin mukaan virkamiehen on käyttäytävä asemansa ja tehtäviensä edellyttämällä tavalla. Lain 25 §:n 2 momentin mukaan viranomaisen ei saa irtisanoa virkasuhdetta virkamiehestä johtuvasta syystä, ellei tämä syy ole erityisen painava.

Oikeudellinen arviointi

Ai on ollut luvatta poissa työpaikalta 30.9.2002. Hän ei ole toimittanut poissaolostaan asianmukaista todistusta. Ai on aikaisemmin ollut luvatta poissa 22. - 24.4.2002, josta laiminlyönnistä hän on saanut kirjallisen varoituksen. A ei kiistä poissaoloaan 30.9.2002, mutta katsoo asevarikon laiminlyöneen hoitoonohjausvelvoitettaan. Asiakirjoista kuitenkin ilmenee, että A on 4.5.2002 ilmoittanut työnantajalle, ettei alkoholi oli hänelle minkäänlainen ongelma, joten työnantajan ei voida katsoa laiminlyöneen hoitoonohjausvelvoitettaan. A on olemalla poissa virantoimituksesta rikkonut virantoimitusvelvollisuuttaan. Harkittaessa täytyykö valtion virkamieslain 25 §:n 2 momentin mukainen irtisanomisen edellytys on otettava huomioon, että saamansa huomautuksen ja kirjallisen varoituksen perusteella A:n on tullut ymmärtää, että työnantaja ei hyväksy hänen menettelyään. Kysymyksessä on kuitenkin kirjallisen varoituk-

sen jälkeen yhden päivän luvaton poissaolo, eikä asiassa ole osoitettu, että A olisi muutoin laiminlyönyt virkatehtäviään. A:n menettelyä ei siten ole pidettävä siinä määrin vakavana virkavelvollisuuksien rikkomisena, että hänen irtisanomiseensa olisi ollut laillinen peruste.

Päätös

Oikaisuvaatimus hyväksytään.

Sovelletut lainkohdat

Valtion virkamieslaki 14 § 2 momentti, 25 § 2 momentti

Muutoksenhaku

Valitusosoitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen liitteenä.

Virkamieslautakunnan päätös oli tulos äänestyksestä, jossa enemmistön muodostivat puheenjohtaja Jukarainen, jäsenet Kulla, M. Nieminen ja Sipiläinen sekä varajäsenet Huhtala ja Saloheimo sekä vähemmistön jäsenet A. Nieminen, Äijälä ja Staffans.

Eri mieltä olleiden jäsenten A. Niemisen, Äijälän ja Staffansin lausuma:

Oikeudellinen arviointi:

A on ollut luvatta poissa työpaikalta 30.9.2002. Hän ei ole toimittanut poissaolostaan asianmukaista todistusta. A on aikaisemmin ollut luvatta poissa 22. - 24.4.2002, josta laiminlyönnistä hän on saanut kirjallisen varoituksen. A:n kanssa on kaikissa luvattomaan poissaoloon ja työpaikalla päihtyneenä esiintymisen yhteydessä vuodesta 1999 lähtien keskusteltu hänen alkoholin käytöstään ja tarjottu mahdollisuutta hakeutua hoitoon. A on 4.5.2002 ilmoittanut, ettei alkoholi ole hänelle minkäänlainen ongelma.

Virkamiehen päävelvollisuus on virantoimitusvelvollisuus. Olemalla luvatta poissa virantoimituksesta A on rikkonut virantoimitusvelvollisuuttaan. Hoitoonohjaus ei ole työnantajan ensisijainen velvollisuus. Samanlaisista rikkomuksista ja laiminlyönneistä saamiensa huomautuksen ja kirjallisen varoituksen perusteella A:n on tullut ymmärtää, ettei hänen käyttäytymisensä poissaolon ilmoitusmenettelyssä ole ollut virkavelvollisuuksien mukaista ja sopivaa, kun otetaan erityisesti huomioon A:n vastuullinen ja esimerkillistä käyttäytymistä edellyttävä asema työnjohtajana ja esimiehenä. Edellä olevan perusteella katsomme, että irtisanomiselle on ollut valtion virkamieslain 25 §:n 2 momentin mukainen peruste.

Oikaisuvaatimus hylätään.

